

โรงเรียนทหารช่าง กรมการทหารช่าง

แนวสอนวิชา การจัดหน่วยทหารช่าง
หลักสูตร ชั้นนายพันเหล่าทหารช่าง
(ปฐมนิเทศ)

พฤศจิกายน 2546

อนุมัติของ ผบ.รร.ช.กช.

แนวสอน วิชา การจัดหน่วยทหารช่าง แผนกวิชายุทธวิธี ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นเอกสารประกอบการศึกษาใน โรงเรียนทหารช่าง กรมการทหารช่าง คณะกรรมการตรวจสอบตำราเรียนของโรงเรียนทหารช่าง กรมการทหารช่าง ได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรใช้เป็นเอกสารประกอบการศึกษาได้

ฉะนั้นจึงให้ใช้แนวสอน วิชา การจัดหน่วยทหารช่าง แผนกวิชายุทธวิธี เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2546 เป็นเอกสารประกอบการศึกษาได้ตั้งแต่นั้นเป็นต้นไป

พ.อ วีระฉัตร คล้ายวันเพ็ญ

(วีระฉัตร คล้ายวันเพ็ญ)

รอง ผบ.รร.ช.กช. ทำการแทน

ผบ.รร.ช.กช.

พ.ย. 46

คำนำ

ตามนโยบายของโรงเรียนทหารช่าง กรมการทหารช่าง ให้ทำการปรับปรุงตำราเรียนของหลักสูตรตามแนวทางของการรับราชการ ในหลักสูตรต่าง ๆ ที่ทำการเรียนการสอนในโรงเรียนทหารช่าง แผนกยุทธวิธี กองการศึกษา โรงเรียนทหารช่าง กรมการทหารช่าง ได้ทำการรวบรวมตำราวิชาการจัดหน่วยทหารช่าง โดยทำการจัดหัวข้อให้เป็นระบบ แก้ไขคำผิดและข้อความบางตอนที่ไม่ชัดเจน ได้จัดทำให้ชัดเจนยิ่งขึ้นตามที่คณะกรรมการตรวจสอบตำราให้คำแนะนำ เพื่อใช้ในการเรียนการสอนในหลักสูตรที่ทำการเรียนการสอนของ โรงเรียนทหารช่าง กรมการทหารช่าง

อย่างไรก็ตามแนวสอนเล่มนี้ ในอนาคตอาจต้องปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้ทันสมัยและเหมาะสมยิ่งขึ้น หากแนวสอนนี้มีข้อผิดพลาด บกพร่อง หรือขาดความสมบูรณ์ กรุณาแจ้งให้ กองการศึกษา โรงเรียนทหารช่าง กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี 70000

โรงเรียนทหารช่าง กรมการทหารช่าง

พฤศจิกายน 2546

สารบัญ

	หน้า
อนุมัติของ ผบ.รร.ช.กช.	ก
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ง
สารบัญรูป	จ
บทที่ 1 ภารกิจทหารช่าง	1 - 1
1. ภารกิจทั่วไป	1 - 1
2. ภารกิจมูลฐาน	1 - 1
3. ภารกิจเฉพาะ	1 - 2
4. พันธกิจของทหารช่าง	1 - 3
5. ขีดความสามารถ	1 - 4
6. หลักการใช้หน่วยทหารช่าง	1 - 4
7. วิธีปฏิบัติการ	1 - 5
8. การแบ่งมอบงานให้กับหน่วยทหารช่าง	1 - 5
9. การออมกำลังทหารช่าง	1 - 5
10. ความสัมพันธ์ทางสายการบังคับบัญชา และการสนับสนุน	1 - 6
11. ผู้บังคับทหารช่าง	1 - 8
12. การบังคับบัญชา	1 - 8
13. หน้าที่ผู้บังคับทหารช่าง	1 - 8
14. ชนิดของการจัดหน่วยทหารช่าง	1 - 9
15. แบบการจัดหน่วย	1 - 10
บทที่ 2 กองพลทหารช่าง	2 - 1
1. กองบัญชาการและกองร้อยกองบัญชาการ กองพลทหารช่าง	2 - 2
บทที่ 3 กรมทหารช่าง	3 - 1
1. กรมทหารช่างของกองทัพ	3 - 1
2. กองบังคับการ และกองร้อยกองบังคับการ กรมทหารช่างของกองทัพภาค	3 - 3
3. กรมทหารช่างส่งกำลังและซ่อมบำรุง	3 - 6
บทที่ 4 กองพันทหารช่าง	4 - 1
1. กองพันทหารช่างสนามของกองพล/กองทัพ	4 - 2
1.1 กองบังคับการกองพันและกองร้อยกองบังคับการและบริการ	4 - 3
1.2 กองร้อยทหารช่างสนาม	4 - 4

	หน้า
1.3 หมวดทหารช่างสนาม	4 - 7
1.4 หมู่ทหารช่างสนาม	4 - 9
2. กองพันทหารช่างก่อสร้าง	4 - 16
2.1 กองบังคับการและกองร้อยกองบังคับการ กองพันทหารช่างก่อสร้าง	4 - 17
2.2 กองร้อยทหารช่างเครื่องมือและซ่อมบำรุง	4 - 20
2.3 กองร้อยทหารช่างก่อสร้าง	4 - 22
2.4 หมวดก่อสร้างทั่วไป	4 - 24
2.5 หมู่ก่อสร้างทั่วไป	4 - 26
3. กองพันทหารช่างเครื่องมือพิเศษ	4 - 27
3.1 กองบังคับการและกองร้อยกองบังคับการ กองพันทหารช่างเครื่องมือพิเศษ	4 - 28
3.2 กองร้อยทหารช่างเครื่องมือพิเศษ	4 - 29
3.3 กองร้อยทหารช่างเครื่องมือหนักและซ่อมบำรุง	4 - 30
4. กองพันทหารช่างของกรมทหารช่าง	4 - 31
บทที่ 5 กองร้อยทหารช่างอิสระ และดอนทหารช่าง	5 - 1
1. กองร้อยทหารช่างเครื่องมือเบา	5 - 3
2. กองร้อยทหารช่างรถยนต์บรรทุกเท้าย	5 - 4
3. กองร้อยทหารช่างสะพานผสม	5 - 5
4. กองร้อยทหารช่างสนับสนุนการก่อสร้าง	5 - 8
5. กองร้อยทหารช่างซ่อมบำรุงสนาม	5 - 10
6. กองร้อยทหารช่างซ่อมบำรุงหนัก	5 - 12
7. ดอนทหารช่างประปาสนาม	5 - 14
บทที่ 6 การจัดหน่วยทหารช่าง ในกองบัญชาการช่วยรบ	6 - 1
1. กองพันส่งกำลังและบริการ กองบัญชาการช่วยรบ	6 - 2
2. กองพันซ่อมบำรุง กองบัญชาการช่วยรบ	6 - 3
บทที่ 7 กองพลพัฒนา	7 - 1
ผนวก ก การแบ่งประเภทหน่วยทหารช่างของ ทบ.ไทย	ก - 1
1. หน่วยทหารช่างของกรมการทหารช่าง	ก - 2
2. หน่วยทหารช่างของกองทัพบก	ก - 4
3. หน่วยทหารช่างของกองพล	ก - 7
4. หน่วยทหารช่างของกองทัพบก	ก - 9

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 อัตราการจัดกำลังของกองร้อยทหารช่างสนาม	4 - 5
ตารางที่ 4.2 อัตราการจัดกำลังของหมวดทหารช่างสนาม	4 - 7
ตารางที่ 4.3 อัตราการจัดกำลังของหมู่ทหารช่างสนาม	4 - 10
ตารางที่ 4.4 รายละเอียดยุทโธปกรณ์หลัก ๆ ของกองร้อยทหารช่างสนาม	4 - 14
ตารางที่ 4.5 อัตราการจัดกำลังของหมวดทหารช่างก่อสร้าง	4 - 25
ตารางที่ 4.6 อัตราการจัดกำลังของหมู่ทหารช่างก่อสร้าง	4 - 26
ตารางที่ ก.1 หน่วยทหารช่างของ กช.	ก - 2
ตารางที่ ก.2 หน่วยทหารช่างของ ทภ.	ก - 4
ตารางที่ ก.3 หน่วยทหารช่างของ กองพล	ก - 7
ตารางที่ ก.4 หน่วยทหารช่างของ ทบ.	ก - 9

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 2.1 ผังการจัดกองพลทหารช่าง	2 - 1
รูปที่ 2.2 ผังการจัดกองบัญชาการและกองร้อยกองบัญชาการกองพลทหารช่าง	2 - 3
รูปที่ 3.1 ผังการจัดกรมทหารช่างของกองทัพภาค	3 - 2
รูปที่ 3.2 ผังการจัดกองบังคับการและกองร้อยกองบังคับการกรมทหารช่างของกองทัพ	3 - 4
รูปที่ 3.3 ผังการจัดกรมทหารช่างส่งกำลังและซ่อมบำรุง	3 - 7
รูปที่ 4.1 ผังการจัดกองพันทหารช่างสนามของกองพล	4 - 2
รูปที่ 4.2 ผังการจัดกองบังคับการกองพันและกองร้อยกองบังคับการและบริการ	4 - 3
รูปที่ 4.3 ผังการจัดกองร้อยทหารช่างสนาม	4 - 4
รูปที่ 4.4 ผังการจัดกองพันทหารช่างก่อสร้าง	4 - 16
รูปที่ 4.5 ผังการจัดกองบังคับการและกองร้อยกองบังคับการกองพันทหารช่างก่อสร้าง	4 - 18
รูปที่ 4.6 ผังการจัดกองร้อยทหารช่างเครื่องมือและซ่อมบำรุง	4 - 20
รูปที่ 4.7 ผังการจัดกองร้อยทหารช่างก่อสร้าง	4 - 22
รูปที่ 4.8 ผังการจัดกองพันทหารช่างเครื่องมือพิเศษ	4 - 27
รูปที่ 4.9 ผังการจัดกองบังคับการและกองร้อยกองบังคับการ	4 - 28
รูปที่ 4.10 ผังการจัดกองร้อยทหารช่างเครื่องมือพิเศษ	4 - 29
รูปที่ 4.11 ผังการจัดกองร้อยทหารช่างเครื่องมือหนักและซ่อมบำรุง	4 - 30
รูปที่ 4.12 ผังการจัดกองพันทหารช่างของกรมการทหารช่าง	4 - 31
รูปที่ 5.1 ผังการจัดกองร้อยทหารช่างเครื่องมือเบา	5 - 3
รูปที่ 5.2 ผังการจัดกองร้อยทหารช่างรถยนต์บรรทุกทุกเท้าย	5 - 4
รูปที่ 5.3 ผังการจัดกองร้อยทหารช่างสะพานผสม	5 - 5
รูปที่ 5.4 ผังการจัดกองร้อยทหารช่างสนับสนุนการก่อสร้าง	5 - 8
รูปที่ 5.5 ผังการจัดกองร้อยทหารช่างซ่อมบำรุงสนาม	5 - 10
รูปที่ 5.6 ผังการจัดกองร้อยทหารช่างซ่อมบำรุงหนัก	5 - 12
รูปที่ 5.7 ผังการจัดตอนทหารช่างประปาสนาม	5 - 14
รูปที่ 6.1 ผังการจัดกองบัญชาการช่วยรบ	6 - 1
รูปที่ 6.2 ผังการจัดกองพันส่งกำลังและบริการ กองบัญชาการช่วยรบ	6 - 2
รูปที่ 6.3 ผังการจัดกองพันซ่อมบำรุง กองบัญชาการช่วยรบ	6 - 4
รูปที่ 7.1 ผังการจัดกองพลพัฒนา	7 - 1
รูปที่ 7.2 ผังการแบ่งมอบกองพลพัฒนา	7 - 2

บรรณานุกรม

กองทัพบก. (2514). การจัดและการปฏิบัติของหน่วยทหารช่าง,

รต.5 – 1 . คู่มือราชการสนาม. ปราณบุรี : โรงพิมพ์ศูนย์การทหารราบ.

_____. (2518). กองพันทหารช่าง กองพลยานเกราะ กองพลทหารราบ และกองพลยานเกราะ,

รต.5 – 135 . คู่มือราชการสนาม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมยุทธศึกษาทหารบก.